GLOBAL COLLEGE OF MANAGEMENT

Pre-Board Exam-2071

कक्षा : ११ **विषय : अनिवार्य नेपाली** **पूर्णाङ्क : १००**

समय : ३ घन्टा **उत्तीर्णाङ्क : ४०**

सेट (क)

१. कुनै एक प्रश्नको उत्तर दिनु होस् : ५

क) उच्चारण स्थान र प्रयत्नका आधारमा तल दिइएका वर्ण चिनाउनु होस् :
ग, च, म, व, ह

ख) तल दिइएका शब्दहरूको अक्षर संरचना र सङ्ख्या समेत देखाउनु होस् :
दोष, राम्रो, अज्ञानी, औपचारिक, नगरपालिका ।

२. शुद्ध गरी पुनर्लेखन गर्नु होस् : ५

यि दुई तुलनात्मक घटनाको सम्झना हुनासाथ मेरो मनमा स्त्रि पुरुसको सम्वन्ध बारे अनेक किसिमका प्रस्नहरु उठ्छन् । जस्तै छाता ओढाउन खोज्नु मेरै दोष हो अथवा त्यसवेला छाता ओढनबाट दप्कनु ति ठिटीकै दुर्वलता हो ।

३. तलका रेखाङ्|St शब्दहरूको शब्दवर्ग छुट्याउनु होस् : ३

मेरो कुरा सुनेर आमा मलाई अनौठो**सँग** हेर्नु हुन्थ्यो । मानौँ म उहाँको छोरो **नभएर** **कुनै** जन्ममा पनि नदेखेको नौलो र **अनौठो** जन्तु हुँ तर मुखले **भने** केही बोल्नु हुन्नथ्यो ।

४. तलको अनुच्छेदबाट दुई दुई ओटा तत्सम र आगन्तुक शब्द टिप्नु होस् : २

भोलिपल्ट यो घटनाको जाँच हुँदा पुलिसको इन्सपेक्टरले तिनलाई सोध्यो- "तपाईलाई कसैमाथि शङ्का छ ? कृष्ण रायले उत्तर दिए - रामे, केदार, युवक, गोविन्द पण्डित, कन्है‌या, मास्टर, बुधे, लीला, पुष्पराज, रामचन्द पराजुली.......।"

५. कुनै दुई प्रश्नको उत्तर दिनु होस् : २× ३=६

क) तलको अनुच्छेदबाट छ ओटा सन्धियुक्त शब्दहरू टिपोट गरी तिनको सन्धि विच्छेद गर्नु होस् :

नेतृत्व वर्ग नैतिक हीन छ । सबै योजनाहरू लिखित रूपमा मात्र छन् । शिक्षालयहरूको अवस्था नाजुक छ । गरीबका झुपडीमा खाद्यान्न पुग्न सकेको छैन । मुलुकमा सधैं सूर्योदय भएर पनि गरीबीको अन्धकार हट्न सकेको छैन ।

ख) तलको अनुच्छेदबाट तिन ओटा उपसर्ग व्युत्पन्न र तिन ओटा प्रत्यय व्युत्पन्न शब्दहरू टिपी निर्माण प्रक्रिया देखाउनु होस् :

जैविक विविधताले मानवीय शान्तिमा मात्र होइन, उसका सामाजिक गतिविधिमा पनि प्रशस्त प्रभाव पारेको छ । अपराध र घृणित दुष्कर्मप्रति प्रतिबद्ध कतिपय बेइमान सञ्चालकहरूले स्वदेशी सिपालु हातलाई भन्दा विदेशमा निर्मित वस्तुलाई बढी प्रयोग गर्न थालेका छन्

ग) तलको अनुच्छेदबाट तिन समस्त र तिन द्वित्व शब्द टिपी समस्त शब्दको विग्रह र द्वित्व शब्दमा दोहोरिएको अंश छुट्याउनु होस् :

आल्तुफाल्तु कुरामा अमूल्य समय बिताउने मुलुकले अग्रगति लिँदैन । आपसी झैझगडाको जालो चटाचट काट्दै अविश्वासका खाडलहरू रातारात पुर्नु आवश्यक छ । देशनिर्माताहरू मेचीमहाकाली पुग्न सक्नुपर्छ । वरपर गाउँघर कुनाकाप्चा सबैतिरका टालटुल पारी सबैलाई मरमद्दत गर्न सक्नुपर्छ ।

६. कुनै एक प्रश्नको उत्तर दिनु होस् : ५

क) तलको अनुच्छेदमा रहेका वाक्यलाई वहुवचनमा परिवर्तन गर्नु होस् :

ऊ गोकुलको छोरा हो । उसले प्रवेशिका परीक्षा उत्तीर्ण गरेको छ । ऊ अहिले कक्षा एघारमा पढ्छ । यहाँ पनि ऊ कक्षामा ध्यान दिएर सिक्छ । ऊ सबैको प्यारो छ ।

ख) तलको अनुच्छेदमा रहेका वाक्यहरूलाई अभ्यस्त भूतकालमा परिवर्तन गर्नु होस् :

अनुशा सधैं विद्यालय जान्छिन् । विद्यालयमा ऊनी मिहिनेत गरी पढ्छिन् । आमाबुबाले उनलाई सान्है माया गर्नु हुन्छ । विद्यालयमा गुरुहरूले पनि हौसला दिनु हुन्छ । अनुशा असल विद्यार्थीका रूपमा चिनिन्छ ।

७. कुनै एक प्रश्नको उत्तर दिनु होस् : ६

क) बाट, लाई, ले, द्वारा, देखि, मा विभक्ति लागेका फरक फरक कारकको प्रयोग गरी एक अनुच्छेदमा आफ्नो यात्रा वर्णन गर्नु होस् ।

ख) तलको अनुच्छेदमा रहेका वाक्यहरूलाई आवश्यक वाक्य ढाँचा सहित पदसङ्गति मिलाई लेख्नु होस् :

अग्लो केटी मञ्चमा नाच्न गयो । ऊ नाच्ने केटी हुन् । मैले त उसको नाच हेरेको छ । तैँले उसको नाच हेऱ्यो ? हेर्छस् भने हिंड्नुहोस् । म तँलाई लिएर उसको नाच हेर्न जान्छ ।

८. कुनै दुई प्रश्नको उत्तर दिनु होस् : २×४Ö८

क) आवश्यक कुरा थपघट गरेर करण वाक्यलाई अकरण र अकरण वाक्यलाई करणमा परिवर्तन गर्नु होस् :

तिमी नआउने भए म जान्नँ । यहाँ कोही पनि आउन सक्दैन । अष्ट नारानले सवैलाई सोधे । त्यहाँ सबै बस्दा रहेछन् । उनीहरूले मिहिनेत गरेका हुन् । भाइले दौडँदा लुगा च्यातेनछ । तिमीले हामीलाई देखेनौ ? धन्न, वीरे अकालमै मरेनछ ।

ख) आवश्यक कुरा मिलाई वाच्य परिवर्तन गर्नु होस् :

यसपालि नगरकोट वनभोज गइयो । साथीभाइसँग मज्जाले रमाइलो गरियो । नगरकोटको विशेषताको रूपमा रहेको सूर्योदयको दृश्य पनि मनमा धित मरुन्जेल हेरियो । तिमीहरू पनि वनभोज जानु छ भने त्यहीँ जाऊ । म त सबैलाई यही भन्छु । मेरो कुरा सुनेको राम्रो । सुन्नै पर्छ । म त राम्रै कुरा गर्छु ।

ग) एउटै वाक्यमा संश्लेषण गर्नु होस् :

लतमायाले भात पकाइ रहेकी थिइन् । हर्ष नारान बुँइगलमा आए । हर्षनारान बेस्सरी हाँसे । लतमाया छक्क परिन् ।

९. दिइएको बोध पाठ पढी अन्त्यमा सोधिएका प्रश्नहरूको छोटो छरितो उत्तर दिनु होस् : १०

मानिसका मनमा उठ्ने सङ्गीतमय भावनाहरूको ज्वार भाषाको माध्यम अँगाली बग्यो भने त्यो कविता हुन्छ । त्यसैले कविताका तिन केन्द्रीय तत्व हुन् - भावना, सङ्गीत र भाषा / साहित्यका कविता बाहेकका गद्य जस्ता विधामा पनि मानव भावना र भाषाको संयोग हुने गर्दछ तर त्यहाँ संगीत अपेक्षित हुँदैन । गद्य विधाका कथा, उपन्यास आदिले छोटो वा लामो कथाको आधार लिई जीवनका भावनाहरूलाई व्यक्त गर्दछन् भने नाटकले भावनाको नाटकीकरणलाई नै मुख्य रूपमा cflN5 । कविताले भने लयात्मक सङगीत वा अलिकति उन्मुक्त गद्य सङ्गीतको आधार नलिई सुख छैन । त्यसैले साहित्यका अरु विधाबाट कवितालाई छुट्याउने आधार यसले अँगाल्ने मानवीय हृदयको सङगीतमय धारा नै हो । यो धारा ज्यादा नियमित भयो भने छन्द बन्दछ अनि ज्यादा मुक्त रहृयो भने गद्य कविता । तर छन्दोबद्ध कविता वा पद्यमा पनि लयात्मक अनुशासन मात्र हुँदैन । यसमा पनि सङगीतका स्वतन्त्र सम्भावनाहरू रहि रहन्छन् किन्तु कम मात्रामा । त्यस्तै गद्य कविताको मुक्त सङगीतमा पनि लयात्मक अनुशासनको न्युनतम तत्व रहि रहन्छन् । अन्यथा त्यो गद्य कविता नभई बिलकुल गद्य बन्न पुग्दछ । त्यसैले एउटाले धेरथोर अनुशासन र कम स्वतन्त्रतामा आˆनो उच्च लयात्मकताको विन्दु भेट्दछ भने अर्काले कम अनुशासन र बढी मुक्तताको परिधिमा सङगीतको अर्कै सफलताको शिखरको अन्वेषण गर्दछ । कविताको आदि रूप गीत थियो र त्यो सङ्गीत प्रधान रहृयो । गीतकै कोखबाट जन्मिएको कविता शिशुले क्रमश: सङ्गीतलाई साध्यको सट्टा साधन बनाई भावनाको सूक्ष्म यात्रामा कलाका नयाँ आयामहरू खोज्यो भने गद्य कविताको यस लामो यात्रामा गद्य र पद्यका साँधमा गद्य कविताको नयाँ सीमान्त प्रदेशको आविष्कार भयो । यस प्रदेशमा सङ्गीत अझ गौण भई रहि नै रहेको छ तर भावनाका ज्वारमा त्यसले कविताका कलात्मक नयाँ सम्भावनाहरू खोज्दै छ ।

प्रश्नहरू :

१) कविता भनेको के हो र यसलाई अरु विधाबाट केले अलग पार्दछ ?

२) गद्य र पद्य कवितामा लयात्मक सङ्गीतका दृष्टिले के फरक पाइन्छ ?

३) गीत र पद्यमा के अन्तर रहेको छ ?

४) गद्य कवितको आविष्कार कसरी भयो ?

५) **छन्दोबद्ध,** र **सङगीतमय,** शब्दको अर्थ लेख्नु होस् ।

१०. तलका अनुच्छेद पढी एक तृतीयांशमा नबढाई सङ्क्षेपीकरण गरेर शीर्षक समेत दिनु होस् : **५**

लोकतन्त्रमा सूचनाका माध्यमहरूको व्यवस्थापन कसले र कसरी गर्ने भन्ने विषयमा खास सैद्धान्तिक विवाद छैन तर व्यावहारिक प्रयोगमा विभिन्नता पाइएका छन् । लोकतान्त्रिक देशहरूमा पनि प्रसारण माध्यमहरूको व्यवस्थापन सरकारका तर्फबाट हुने परिपाटी अझै पनि नभएको होइन तर छापा माध्यम भने प्राय: सरकारद्वारा सञ्चालित हुने गर्दैनन् । नेपालमा भने अहिले पनि छापा माध्यम सरकारले चलाइ रहेको छ । लोकतन्त्रको पुनर्स्थापना पूर्व सूचना प्रवाहको परिपाटी नियन्त्रणात्मक र निर्देशनमुखी थियो । अपेक्षाकृत स्वतन्त्र रूपमा सूचना दिन खोज्ने निजी क्षेत्रका माध्यमहरू समेत सरकारका तर्फबाट बारम्बार प्रताडित र प्रतिबन्धित हुने अवस्था थियो । लोकतन्त्रको स्थापनाले यस परिपाटीमा व्यापक र आधारभूत परिवर्तन ल्यायो । परिणाम स्वरूप निजी क्षेत्रको सञ्चार माध्यमहरूमाथिको नियन्त्रित परिपाटी समाप्त भयो । तर सरकारी संस्थाहरूबाट सूचनाको प्रवाह गर्ने परिपाटीमा अपेक्षा गरे अनुसारको गुणात्मक परिवर्तन आउन सकेकै देखिँदैन । जे जति परिवर्तन देखिन्छ त्यो व्यवस्थित र वैज्ञानिक सुधारका कारण नभएर व्यापक राजनीतिक परिवर्तनका कारण हुन पुगेको स्वभाविक परिणाम जस्तै मात्रै अनुभव हुन्छ ।

११. कुनै एक प्रश्नको उत्तर दिनु होस् : ५

क)	कलेजमा आयोजना हुन लागेको कविता प्रतियोगिता सम्बन्धी जानकारी गराउँदै स्थान, समय र अन्य जानकारी सहित उक्त समारोहमा प्रतिस्पर्धीका रूपमा सहभागी हुनका लागि लेखिने सूचनाको नमुना तयार गर्नु होस् ।

ख)	नवीन पुस्तक भण्डार पोखराले साझा प्रकाशनबाट विभिन्न साहित्यिक पुस्तकहरू मगाएको व्यहोरा खुलाउँदै एक व्यावसायिक पत्र लेख्नु होस् ।

१२.	संविधान समयमा बन्न नसक्दा यसले नेपालको आर्थिक तथा सामाजिक जीवनमा पारेको प्रभाव शीर्षकमा १५० शब्दसम्मको एउटा टिप्पणी लेख्नु होस् ।

अथवा

आफ्नो कलेजमा सम्पन्न खेलकुद सप्ताहका गतिविधिलाई समेटी १५० शब्दसम्मको एउटा प्रतिवेदन लेख्नु होस् ।

१३.	तल दिइएका मध्ये कुनै एक शीर्षकमा ३०० शब्दमा नघटाई निबन्ध रचना गर्नु होस्:

क)	वैदेशिक रोजगीको प्रभाव

ख)	आर्थिक विकासको आधार पर्यटन

ग)	नागरिक अधिकार र कर्तव्य

१४.	तल दिइएको 'बौलाहा काजीको सपना' नाटक अंश पढी अन्त्यमा सोधिएको प्रश्नको उत्तर दिनु होस् :	१०

भक्ते, तेरो एउटा छोरो थियो, बिरे । तेरो स्वार्थ त्यही एक विन्दु थियो, त्यही एक विन्दु थियो, तेरो एउटै हिरा थियो, एउटै माया थियो, अब त्यो मऱ्यो, त्यो छैन । हेर्, त्यसको सट्टामा धेरै बिरे जस्ता छोराहरू यहाँ छन् । एक्लै बिरेले पाउने माया ती सबैमा बाँडि दिएस् । एक दिन तेरो मेरो इच्छा पुरा हुने छ । फिक्रि नले, म अर्को सपना सिर्जना गर्छु । गरिबीलाई संसारबाट टाढा मिल्काउँछु, बुझिस् भक्ते ! गरिबीलाई म मिल्काइ छाड्छु, पन्छाइ छाड्छु । पन्छाउने काममा बाधा मान्छे हुन्छ भने म त्यसको दुस्मन हुन्छु, त्यसैसित लड्छु, रोकिन्नँ । बाधा बुद्धि हुन्छ भने बरु म सिल्ली हुन्छु, मूर्ख हुन्छु, पछि हट्तिनँ । गरिबीका समर्थक भएर परमेश्वर खडा हुन्छन् भने पनि बरु म नास्तिक हुन्छु, दब्दिनँ, नरो भक्ते ! संसारले एक दिन सुखी हुनु छ, कसैले रोक्न सक्तैन ।

प्रश्नहरू :

क)	माथिको नाटक्यांशका आधारमा बहुला काजी कस्तो विचार राख्ने पात्र हो स्पष्ट पार्नु होस् ।

ख)	"संसारले एक दिन सुखी हुनु छ, कसैले रोक्न सक्दैन" भन्ने भनाइप्रति तपाईंको सहमति वा असहमति के छ ? आफ्ना तर्क दिई प्रतिक्रया लेख्नु होस् ।

१५.	कुनै दुई प्रश्नको उत्तर दिनु होस् :	२×५Ö१०

(क)	तलको कवितांश पढी सोधिएका प्रश्नहरूको छोटो छरितो उत्तर दिनु होस् :

जहाँ
हरिया हरिया पहाडका फरिया
अलिक तल सारेर
निर्मल, स्वच्छ र न्यानो घाममा
हिमालले सधैँ ढाड सेकेको हुन्छ
म जति टाढा भए पनि त्यो मेरो देश
सधैँ मेरो मनले
सपनामा पाइला टेकेको हुन्छ ।

प्रश्नहरू :

(अ)	यस कवितांशमा कस्तो वातावरणको चित्रण छ ?

(आ)	'हरियो फरिया' भनेको के हो र त्यो कसले लगाएको छ ?

(इ)	'हिमालले ढाड सेकेको हुन्छ' भन्नुको तात्पर्य के हो ?

(ई)	मनले सपनामा पाइला टेक्नु भनेको के हो ?

(उ)	यस कवितांशमा देशभक्तिपूर्ण भाव कसरी अभिव्यक्त भएको छ ?

(ख)	तलको कथांश पढी अन्त्यमा सोधिएका प्रश्नको छोटो छोटो उत्तर दिनुहोस्:

के रुपियाँको लोभ देखाउँछौँ साहु, गरिब छु, निमेकमजुरीले छाक टार्नु पर्छ तापनि पैसाको निम्ति आत्मा बेच्ने त्यतिसारो निच भएको छैन । छिमेकीलाई जिउँदाको जन्ती मर्दाको मलामी भन्छन् । यस्ता बेलामा चटक्क छाडेर भारी खेप्न हिंडे मर्दैन ? तिमी त ठमठम्ती छौ र रुपियाँको धाक देखाउँछौ । धनजितेका झैँ चार दिन अन्न न पानी भएर लड्नु परे थाहा पाउने थियौ ।"

प्रश्नहरू :

(अ)	यो भनाइ कसको हो ?

(आ)	यस उद्धरणको सन्दर्भ के हो ?

(इ)	'पैसाका निम्ति आत्मा बेच्ने त्यति सारो निच भएको छैन ' भन्नुको तात्पर्य के हो ?

(ई)	"अन्न न पानी भएर लड्नु परे थाहा पाउने थियौ" भनेर के कुरा थाहा दिन खोजिएको हो ?

(उ) यस अनुच्छेदमा छिमेकीमा हुनुपर्ने के कस्ता गुण देखाइएका छन्?

(ग) तलको निबन्धांश पढी सोधिएका प्रश्नको उत्तर दिनु होस् :

स्वास्नी मान्छेलाई लोग्ने मान्छे र लोग्ने मान्छेलाई स्वास्नी मान्छे साथी बनाउन अप्ठ्यारो पार्ने एउटा ठुलो कारण सिद्धान्तलाई पूजा गर्ने हाम्रो बानी पनि हो अर्थात् हामी सिद्धान्तलाई व्यावहारिक रूप दिने प्रयत्न गर्नुको सट्टा त्यसको खालि गुन गाएर हिँड्छौँ । हामी न्यायको माहात्म्य गाउँछौ तर स्वयम् अन्याय गर्नबाट पछि सर्दैनौँ । हामी विश्वबन्धुत्व र देशभक्तिको बयान गर्छौं तर खुद मानवताको विपरीत र देश भाँड्ने काम गरी हिंड्छौँ । हामी साम्प्रदायिकताको निन्दा गर्छौं, आर्थिक समानता र स्त्रीपुरुषको समानताको ओट लिन्छौँ तर आफैँ साम्प्रदायिक भावना अनुसार चल्छौँ । आफैं स्त्री पुरुषको समानता र आर्थिक समानताको उल्टो हिँड्छौँ ।

प्रश्नहरू :

(अ) यस निबन्धांशका लेखक को हुन् र निबन्धको शीर्षक के हो ?

(आ) यहाँ समाजको कुन पक्षप्रति व्यङ्ग्य गरिएको छ ?

(इ) नारी पुरुष साथी बन्न नसक्नुको मुख्य कारण के हो ?

(ई) हामी कुन कुन पक्षमा उल्टो यात्रा गर्दै छौं ?

(उ) हामीमा रहेका दुर्गुणहरू के के हुन् ?

१६. शत्रु हुँदै नभएको मान्छे हुन्छ कि हुँदैन आ̐नो प्रतिक्रिया लेख्नु होस् : **५**

समाप्त

Pre-Board Exam 2071

slff M !! ljifo M clgjfo{g]kfnL k"0ff{ÍM !))
;do M # 306f pQL0ff{Í M $)

;d"x v

!= sg}Ps k|Zgsf] pQ/ lbg'xf];\M %
s_ tn lbOPsf j0f{x¿nfO{ 3f]ifTj / kf|0fTjsf cfwf/df lrgfpg'xf];\M
3, t, o, x, ;
v_ tn lbOPsf zAbx¿sf] clf/ ;A+rgf / ;ªVof ;dt bj/fpg'xf];\M
gq, e"u8f, lfo/fl', ;To, 0ofokflnsf

@= z'4 u/L kgnlvg ug{xf];\M %
plgn] zxh}hafkm lbOg\ æ/ft ;of]:6]g Æ ætkfO{{g ‹Æ æd k'tnL ;bs lt/ hfg nfu]sf]. To;kl5 l;x+b/jf/sf]9f]sf ;Dd xfld aft dfb}uof}.

#= tnsf]cgR5]bdf /]vfªsg ul/Psf zAbsf]zAbju{klxrfg u/L n]Vg'xf];\ #
leq xf]{5f8/ aflx/sf] ljrf/ ugf{ fy ltdL ;flxTo bhzdf uNnLsf] afg'm] enfbdL alg kf]xfNb5f}.

$= tnsf]cgR5]baf6 bO{bO{cf]6f tT;d / cfuGt's zAb l6Kg'xf];\ @
bO{jif{klxn]c/aL bhzx¿df cf0bf]hgsf]af9L cfPsf]lyof]. OlhK6, lnlaof, nf0jl/of To;sf hLjGt gdbf xf]\. lg/ªs'z zf;sx¿sf ;fdGtL Jojxf/ af6 cflht hgtfdf cfsf]zsf]Hjfnf bGs]sf]lyof]. To;n]Toxf“7hf]lflt k¥ofPsf]lyof].

%= sg}bO{ k|Zgsf] pQ/ lbg'xf];\M @×#Ö^
s_ tnsf]cgR5]baf6 5 cf]6f ;lGwoQm zAbx¿ l6kf]6 u/L ltgsf] ;lGw ljR5]b ug{xf];\M
gkfnL /fli6«tf sf}klg Pp6f hflt ljz]if, sf}zlStzfnL /fhf jf nf]slkb g]tfsf]ann]:yflkt / ljsl;t ePsf]xf]Og . xfdf]elhdn] kl/' kf]s[ts ;Dkbf, hl}js ljlwwtf, ;dzLtf]0f hnjfo' / k'"]L{ufx"f4sf] d"lo ljGbs'f sf/0f eflufln ljljwtf h:tf ljz]ftf af]s]sf]5 .
v_ tnsf]cgR5]baf6 ltg cf]6f pk;u{JoTkGg / ltg cf]6f k|oo JoTkGg zAbx¿ l6kL lgdf0f kl|sof bj/fpg'xf];\M
nf]s tGqfTds zf;g Joj:yf ;+3Lflgs ?kdf cToGt ;/n t/ cEof;sf b[i6n]hl6n / 3'dfp/f]xG5 . nf]stGqnfO{lrgfpg] kl/efiffx¿ hlt ;s}eP klg nf]stGq eg]sf]gful/s / ;/sf/sf lar kf/:kl/s ¿kdf ul/g]kf/bzL{;~rf/ Joj:yf xf].
u_ tnsf]cgR5]baf6 ltg ;d:t zAb / ltg låTj zAb l6kL ;d:t zAbnfO{ljuk ug{xf];\/ låTj zAbdf bf]xfl/Psf]cz+ 56\ofpg'xf];\M
:jfy{nkt dfgl;stf ePsf / x/avt ;Vkf]ktsf dfq s'/f ug[clg l5gl5gdf s'/f abNg] tyfslyt jl4hLjL egfpbf oL bO{ha] 7Nbf0n] cQf]kQf] aJ/s}ukmufkmdf 5/l5d]sLnfO{eNofPsf 5g\.

^= sg}Ps k|Zgsf] pQ/ lbg'xf];\M %
s_ tnsf]cgR5]bdf /x]sf jfSonfO{jfSo 9f"rf ldnfP/ c1ft e't sfndf kl/jtg ug{xf];\M
laxfg pHofnf] eof]. d d:tn] ;lt /x]s}lyP . k9g' kg{ljBfyL{ o;/L ;lt /x]sf] 5 eGb}cfdf s/fpg'eof]. cfdfsf] 8fsf]n] d/f] lgbf eªu xf] kmof]. d emNof"; laplemP".
v_ tnsf]cgR5]bdf /x]sf jfSox¿nfO{jfSo 9f"rf ldnfO{Ps jrgdf kl/jtg ug{xf];\M
xfdL o;kfln 3Dg Onfd uof}+ Toxf“ltg lbg;Dd ljleGg 7fp“ 3Dof}" k|s[ts ;f}bo{df xfdLx¿ va /dfof}+ u|fdL0f lf]qsf dflg;sf]0ofgf]dfof / k|sf]glhsaf6 ld7f]cgeltt klg u¥of}". xfdL ;ah]jif{df Ps k6s ;x/ a:g]dflg; klg u|fdL0f lf]qsf] el0fdf hfg'k5{eGg] cgelj klg u¥of}".

&= sg}Ps k|Zgsf] pQ/ lbg'xf];\M ^
s_ tnsf]cgR5]bdf /]vfªlst zAbx¿sf]sf/s / ljelQm 56\ofpg'xf];\M
bh clxn] le/df kmn]sf] km;L{h:t}5 . @)^# ;fnsf] kl/jtgbl]v clxn];Dd bhnfO{g]tfx?n] ;H+wfg klg lbg ;s]sf 5}gg\. hgtfsf nflu sfd u5f}" eGg] g]tfx¿sf] egf0 sf] e/f];fn] ljZjf; ug[<

cr Dd nfUbf] 5 egL af6f]df lx8\b}ubf{dfg] / eSt] eGb}lyP eGg] s'f efOn] ;ufof].

v_ tnsf] cgR5]bdf kb ;ªult gldn]sf jfSonfO{ldnfP/ kgM n]Vg ug{xf];\

d Toltv] jfudtLsf]kfgL dHnfn] ch'hLx¿n]lkp5 . pgLx¿ t kf8L klg v]5 . clxn]eGbf t Toltv] kfgL klg w]}xGy]. v]bf t s:tf]/dfOnf]xG5g\. clxn] t eGg g} ;Lsb'gg\.

= sg}bO{k[gsf]pQ/ lbg' xf];\ $×@Ö

s_ tnsf s/0f jfSox¿nfO{cs/0fdf kl/jt{g ug{xf];\
lzjgf/fgnfO{km ;fb k¥of]. pgL To; lbg v]af6 rf8}kmlsP . ufbQ kl;fbnfO{3/]df e]]. pgnfO{c ;xb l/; p7bf]. l/;sf]em'{s gfgLys"dfly vGofP . gfgLys"l/;fPsL xg\. l/;fpg' /fdf] s'f xf] . l/;fpbF s]eof] t < h]eof]eOuof].

v_ tnsf jfSox¿nfO{Pp6}jfSodf ;Ln]f0f ug{xf];\
clg xfdL dUw xGYof}. xfdL kmf6km6 afbnsf 6qmfx¿nfO{ xg]{ yfNbYof}. tL skf;sf kmhx¿ 5l/P em}lyP . tL xfjfsf ult;Ù} otf / plt v]y]. Tof]gf]hf]cgGtdf tL l5g l5gdf ¿k abNy].

u_ cfjZos s'f yk36 u/] tnsf jfSox¿sf]jfRo kl/jt{g ug{xf];\
o;kflnsf]hf8f]labfdf xfdL yf0NofG8 3Dg uof}+ Toxf"sf /d0fLo :ynsf]ed0f u¥of}. /hdf ;j/L u/L ;a};x/ 3Dof}+ o; ed0faf6 ;kl/jf/ /dfof}+ ed0fsf af/]df xfdLn]w]};fyL efOnfO{;ufof}+ pgLx/m dSv k/]. d bªu eP". ed0f t a]hf a]hfdf ug{k5{. ltdL s]eG5f}lg o; af/]df <

(= tnsf]cgR5]b k9L cGTodf ;flwPsf k[gx¿sf]5f]f]5l/tf]pQ/ lbg' xf];\ !)

cfhsf]ljZjdf dfgj hfltsf nflu dfgj clwsf/ eGg] s'f ckl/xfo{ljifo aGg ku]sf] 5 . dfgj clwsf/sf] cefjdf dfG5]sf] j}olQms ljsf; ;Dej 5g . ha Pp6f gful/s cf^gf clwsf/x?af6 jl~rt /xG5 ta To;sf]c;/ ;dfh / /fi6«] ;d]t ef]g}kg{xG5 . cyf{t\dfgj clwsf/ sg}Pp6f JolQm jf sg}Pp6f /fHosf]dfq ;/f]sf/sf] s'f xf]g . o;sf] ;Ddfgdf ;+f/sf x/]s JolQm, ;dfh, /fHo Pjd\cGt/f{6«s} ;xofu cTofjZos xG5 tfklg cf^gf] dh'sdf dfgj clwsf/nfO{ ;Ddfg ug{kl/kf6L sfod ug{ls gug{ eGg] ljifo eg] To; dh'sf] /fHo Joj:yf jf ;/sf/d}lge{ ub5{ . o;

cy{df dfgj clwsf/sf] ;Ddfg ug{ / To;nfO{ ;bf kfg{ ;/sf/sf] g} ;aeGbf dxTjk0f{eldsf /xg' :jfefljs xf]. hxf"dfgj clwsf/sf] ;Ddfg xb}g Toxf" k[hftGq klg xb}g . hxf" k[hftGq xG5 Toxf"dfgj clwsf/sf] ;Ddfg ug{ clgjfo{xG5 . dfgj clwsf/nfO{uf]Pf ljifo 7fg]/ To;nfO{ a]f:tf u/] k[hftGqsf] s'f ug{lg/ªs'z tfnfO{cfTd ;ft\ug{xf]. ljZjsf sltko dh'sx?df k[hftGqsf gfddf dfgj clsf/sf] cjx]ngf xg] sfo{xb} cfPsf] 5 . dfgj clwsf/k|t ;Ddfg bzfpg] k[hftfllGqs ;]:wfgsf] lgdf0f ePsf] eP klg Jojxf/df To;sf] kfngf gul/Psf k|z:t} pbfx/0fx? kfOG5g\ . o;af6 s] s'f a%g h?/L xG5 eg] ;]:wfgdf dfq} dfgj clwsf/k|t k|ta4tf hfx] u/] jf:tljs ?kdf dfgj clwsf/sf] ;Ddfg xb ;Stg . dfgj clwsf/sf] ;Ddfgsf nflu k[hftfllGqs ;]:wfg cg';f/ :yflkt xg] ;/sf/sf]sfo{z}nL klg k[hftfllGqs xg' kb5{ .
k[gx¿ \
!_ dfgj clwsf/ s]sf nflu xf]<
@_ dfgj clwsf/sf] ;Ddfg s;sf] ;/f]sf/sf]ljifo xf]<
#_ k[hftGq / dfgj clwsf/sf aLrdf s:tf]s] ;DaGw 5 <
$_ /fHon]dfgj clwsf/sf] ;Ddfg s;/L ug{;S5 <
%_ ckl/xfo{ / lg/ªs'z tfU zAbn]s]s]cy{aemfp5g\<

!)= tn lbOPsf]cgR5]bnfO{Ps t[tLofz+df ;ªlf]kLs/0f ug{xf];\ %

gkfnsf] d]rLb]v dxfsfnL;Ddsf] eefudf cg]s pkTosf kfOG5g\. dWo klZrdsf] ;V[pkTosf, bfª / b]pv'/L pkTosf, kf]v/f pkTosf, lrtjg, gjnk'/ pkTosf, sf7df8f}pkTosf, l;GwhL df8L pkTosf / c?0fgbL lsgf/sf cg]s pkTosf 5g\. eUe{[Qf ljåfgx¿sf] egfO cg';f/ oL pkTosfdf klxn] hn el/Psf] lyof] / sl/a c9f0{nfv jif{klxn] oL pkTosfaf6 kfgL lg:s] aflx/ uof]. ;Dejt oL ;a}pkTosfsf] kfgL To;kl5 vNof]. kfgL au] uPkl5 oxf" hªun eof] / hLjhGt' klg cfkmg}f] cfxf/fsf] vf]hLdf o;tkm{cul;/ ePsf] xg}k5{. To;kl5 cflb dfgj klg cfkmg}f] hLjg lgjf{xsf] nflu o;tkm{l;sf/ ug{k:of]. klxn] dfgjsf] hLjg ofofj/Lo eP klg kl5 s}L l:y/ xb}uof] . cfheGbf bzxhf/ jif{klxn];Dd dfgj k'fg}kfifff0f oUsf]qmddf lyof]. t/ O;fk'j{ ;ft xhf/ b]v kf"rxhf/ jif{t/ cfP/ cfkmg}f] hLjg gjkfiff0f oUdf k¥of]. o; dodf dfgjn]s[ifsd{ckgfpg yfln ;s]sf]lyof].

!!= sb}Ps k[gsf]pQ/ lbg'xf];\ %

s_ cf^gf]6fhdf lbgx"rf/L, 8s}tL tyf n6kf6sf 36gf eO /xsf]
;Gbe{df ;DalGwt ;"/Iff lgsfosf]\ofgfsO{u/fpbF}/fli6« bljgs
klqsfsf ;Dkfbsnf0{lr7L n]Vg'xf];\.

v_ >lds ;"/Iff a}ªsdf vftf vf]Ng ufxsx¿nfO{cfxjfg / cg'/f]w ub}{
Pp6f cfsif{s lj1fkgsf]gdgf tof/ kfg{xf];\.

!@= ;dfhdf a9b}f]dlxnf lx+;fÛ zLif{sdf !%) zAb ;Ddsf]l6KkOfL n]Vg'xf];\%

cyjf

cffk\gf]ljBfnodf ePsf]jflif{sf];j tyf k"':sf/ ljt/0f sfo{s[dsf]
k|tj}bg tof/ kfg{xf];\.

!#= tn lbOPsf dWo]sb}Ps zLif{sdf lgaGw n]Vg'xf];\ !)

-s_ a9b}f]dxªuL / a/]f]huf/L
-v_ gk|fnsf]cfly{s ljsf;sf]cfwf/ s[if
-u_ d/f]hLjgsf]nIo

!$= tn lbOPsf]Ps lrxfg pkGof;sf]cz+ k9L cGTodf ;f]wPsf]k[gsf]pQ/
lbg'xf];\ !)

lzj gf/fg uO ;sk|l5 ci6 gf/fgn]dflxnf 5f]/f kb gf/fgnfO{
eg}- æltdL klg cfkmgf]sfddf hfpm kb gf/fg . 3/ agfpg]sfd ca w/}
lbg 5}g, a;f{ ;? ePkl5 3/ agfpg}x¿ sd}xG5g\. hfpm, dnfO{sl/
/xg'kbg} . cfkmg}sfddf 8l6/x", oxL ltdf]k/d st{o xf].Æ

æxft v6f alnof]ePkl5 sfd eg}sf];w}kfOG5 af Ü t/ 5f]f5f/Lsf lglDt
afa';w}kfO /lxGg . afsf];]f ug{kfPkl5 To:tf sfd nfv kfOG5g\.Æ kb
gf/fgn]eg].

k[gx¿ \

s_ klxnf]cgR5}bdf ci6 gf/fgsf]egfOdf >lds hLjgsf]s:tf]lrq
k|t't ePsf]5, :ki6 kfg{xf];\.

v_ bf];f]cgR5}bsf cfwf/df c;n 5f]fsf ¿kdf kb gf/fgsf]rl/q
s}hfpg'xf];\.

!%= sb}bO{k[gsf]pQ/ lbg'xf];\ @×%Ö!)

s_ tnsf]sljtfz+ k9L cGTodf ;f]wPsf k[gsf]pQ/ lbg'xf];\

cfsfz 5g]6fs"/f xfdf]e6/ e]6Gg
kf}vL xfd| kVf{sf]kf0nf d6/ d]6Gg
laDemf}Ff sxf"k'{sf]kf}nf]pHofn}g/x]
gk|fnL xfdL /xfFf sxf"gk|fn}g/x].

k[gx¿ \

!_ cfsfz 5g]6fs"/f e6/ e]6Gg eGg'sf]tfTko{s]xf]<
@_ k'{sf]klxnf]pHofnfh]sg s"fsf]af\ u/fpF5 <
#_ kVf{sf]kf0nf d6/ d]6Gg eg}sf]s]xf]<
$_ s]ePdf gk|fnLsf]cl:tTj /xG5 <
%_ pQm Znf]ssf]dh efj s]xf]<

v_ tnsf]syfz+ k9L cGTodf ;f]wPsf k[gsf]pQ/ lbg'xf];\

Ps /ft ltgL vf0{lkO{;Tg]oTg ul/ /x}sf lyP . ltgsf dgdf w/}
k}sf/sf]ljrf/ cfpg yfNof] . ltgsf]hLjg s;}h]c;kmn eGg
;Sbg} . ;fgfltgf]kfhL klg sdf0 xfnf}sf lyP . ?lkofF hDdf ubf{
c?x/mn]e/]h:tf]/}Lx/mnfO{lk/ klg kf/}gg\. ltgsf]sf}L a/L
lyPg, oxL ltgsf];Gtf]fsf]7"hf]sf/0f lyof]. $% jif{sf]oqf]nfdf]
hLjgdf ltgn]s;}nfO{cf^gf]zq' agfPgg\. o; sNkgfn]ltgsf]
tGb{sf];V a9f0 /x}sf]ahfdf ltgLdfly n6YLsf]kk|f/ k¥of].
;xfujz n6YLsf]dVo rf6 ltgLdfly k/g . kk|f/ stf{n]ltgLdfly
kk|f/ u/}sf]xf]ls leQfdfly – of]56bfpg uf¥xf]lyof].

k[gx¿ \

!_ s[0f /fo s]ul//x}sf lyP <
@_ s[0f /fosf]hLjgnfO{s;h]klg c;kmn eGg g;Sg]sf/0f s]
xf]<
#_ s[0f /fosf];Gtf]fsf]sf/0f s]xf]<
$_ s[0f /fosf]tGb{sf];V a9g'sf]sf/0f s]lyof]<
%_ sxf"n6YL kk|f/ eof]<

u_ tnsf]lgaGwf+z k9L cGTodf ;f]wPsf k[gsf]pQ/ lbg'xf];\

jf:tjdf xfdf]vfB ;ªs6 eg}sf]eft ;ªs6 xf]. xfdf]ef}sd/L
eftd/L xf]. wfg gkmNg]7fpdf cfn'kmN5, cfn'gkmNg]7fpdf
sf}f sf}fgkmNg]7fpdf sfufgf], ef6 kb}zlt/ pjf, s? kmNnfg\.
lxdv08nfO{5f8/ s}L gkmNg]d?eld g}t gk|fndf 5}g . t;y{
s[if vfBfGg / vfB ;"/Iffsf af/}df ljsNk vf}lg ca l9nfO ug{
xb}g . o;sf nflu 1fg / lj1fg dfq xf0g dgf]lj1fgdf klg
kl/jtg{sf]cfjZostf 5 . sljn]eg]em+cf^g}kfv"fsf]cfwf/ /
cf^g}k}tfnfsf];+f/ vf}g]ahf cfPsf]5 . ;dfh / ;/sf/ ;ah]

k/lge{tfsf] ;+sf/nfO{TofUg ;s]g\eg]ef}sf] ;fdgf ugk{g]{
l:ylt 68\sf/f]5 .

k'gx¿

!_ eftd/L eg]sf] s]xf]<

@_ g]kfndf sxf“sxf“s]s]kmN5 <

#_ dgf]j1fgdf kl/jt{gsf] cfjZostf 5 eGg'sf] tfTko{s]xf]<

$_ s]ePg eg]ef}sd/Lsf] ;fdgf ug{kg]{l:ylt b]vG5 <

%_ dflysf] cgR5]bsf] lglDt pkoQm zLif{s lbg'xf];\.

!^= sfG5L, e6\6L / b]z slj tfdf slj n]æp ;sf cf“;x¿ v';L vf];Psf sf]zLsf
czfGt 5fnx¿ xg'{ egL s]s]s'/fnfO{ ;+s]t u/]sf xf]nfg\cfkm\gf]k|tsf[f
n]Vg'xf];\ %

;dfKt